

POSLOVNA ANALIZA I TEST MARKETING ZA NOVI PROIZVOD

prof.dr.sc. Neven Šerić

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Udruge VISOKI JABLANI.

1. Uvodno

- Specificiraju se primarne, sekundarne i tercijarne karakteristike novoga proizvoda radi preciznije procjene moguće prodaje.
- Vrši se odabir metoda za predviđanje prodaje (obzirom na kompleksnost poslovnih odluka koje se donose, ovisno o količini tržišnih informacija, potrebnoj preciznosti predviđanja, vremenu za istraživanje, značaju predviđanja, troškovima primjene pojedine metode, kompetencijama analitičara).
- Analiziraju se varijable okruženja koje će djelovati na prodaju.
- Praćenje uzroka promjena tržišnih varijabli.
- Faktori od posebnog utjecaja na populacijske trendova (migracije, odnosi umrlih i novo rođenih, etnička i religijska struktura tržišta).

- Procijeniti prevladavajuća ponašanja potencijalne potražnje;
- Odabir kritičnih indikatora za procjenjivanje budućih ponašanja potencijalne potražnje;
- Analiza uzroka prevladavajućeg ponašanja potencijalne potražnje;
- Predviđanje ponašanja potencijalne potražnje kroz tri razine:
  - Segmenti koji nisu naklonjeni poduzeću
  - Segmenti koji se mogu privući
  - Segmenti koji su već odani postojećoj ponudi poduzeća

2. Predviđanja za poslovnu analizu

Temelji za kvalitetno predviđanje

Sistematisirano prikupljanje informacija

Uvažavanje specifičnosti metode predviđanja

Dubinske analize

Uvažavanje specifičnosti tržišta

Na što još treba obratiti pažnju u RH?

1. Stanje lokalnog tržišta na kome se novi proizvod komercijalizira
2. Korupcija na lokalnom tržištu koje se cilja
3. Povezanost politike i konkurentnih poduzeća

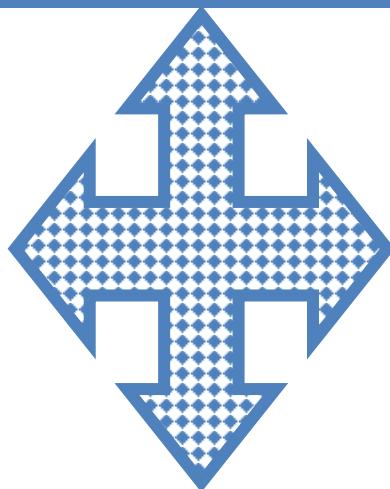
3.Tržišne varijable za analizu

1. Varijable od značajnog utjecaja i s nižom vjerojatnošću događaja; uključiti sve vrlo vjerojatne varijable prema intenzitetu utjecaja

2. Isključiti varijable katastrofa (ratna zbivanja i sl.)

3. Kompilirati parcijalne varijable u zbirne

4. Izolirati sve zavisne varijable u predviđanju

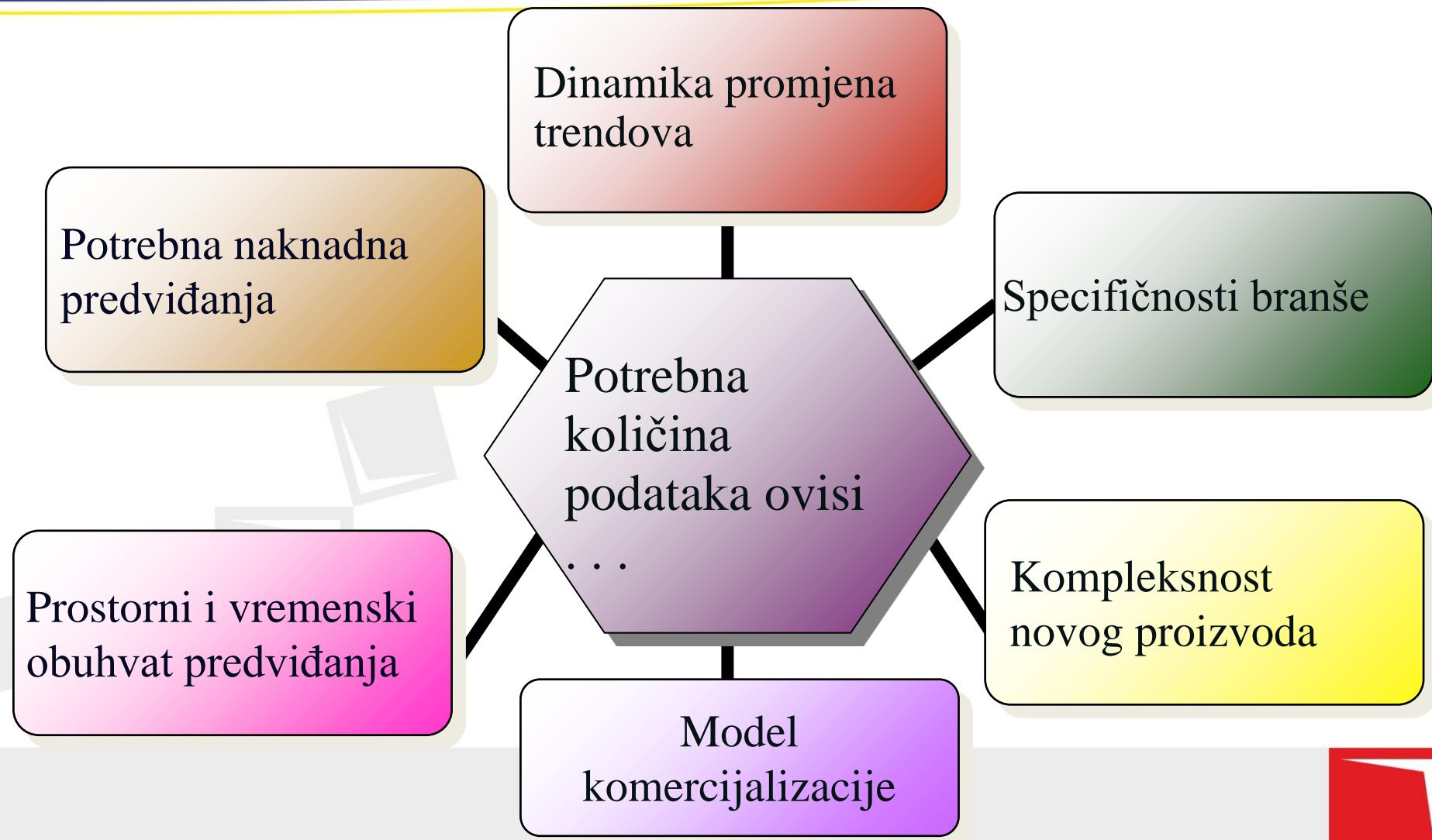
4.Praćenje tržišnih aspekata predviđanjem

1. Identifikacija ključnih varijabli na tržištu za koje su preporučljiva predviđanja;
2. Odabir primjerenih i racionalnih izvora podataka;
3. Definiranje načina provedbe postupka predviđanja.

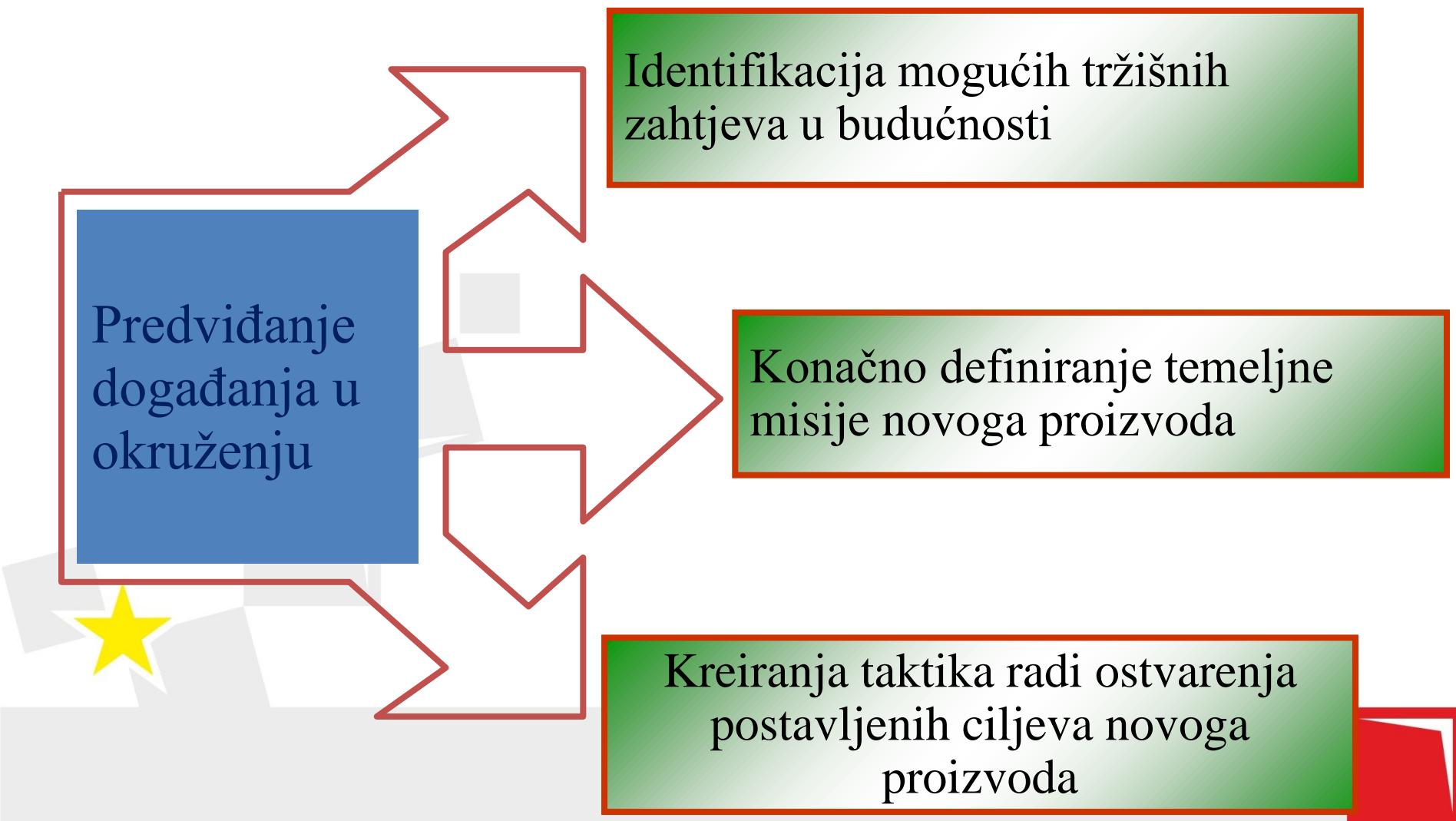
5. Predviđanje obzirom na:

Ključne stavke u promjenjivom okružju	Ključne stavke u industrijskom okružju	Ključne stavke u operativnom okruženju
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomsko stanje • Socijalne i demografske karakteristike • Političko okruženje • Nove tehnologije	<ul style="list-style-type: none"> • Novi konkurenti • Dampiranja cijena konkurenata • Zamjenski proizvodi • Snaga konkurenata	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurentska okružje • Tržišni segmenti • Odnosi s dobavljačima • Kreditna politika banaka • Tržište rada

6. O čemu ovisi količina potrebnih podataka

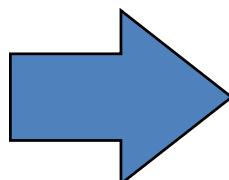

7. Integracija predviđanja u poslovnu analizu

8. Test marketing

Prije
komercijalizacije

Nakon
komercijalizacije

- Kontrolirani eksperiment
- Eksperimentalna procedura koja omogućuje evaluaciju novoga proizvoda (ili marketinškog plana) u simuliranim tržišnim uvjetima, radi procjene moguće prodaje.

- Test marketing nije testiranje tržišta.
- Test marketing predstavlja jedan ili više oblika testiranja reakcija potencijalnih kupaca.
- Test marketing se na tržištima zemalja u tranziciji rijetko provodi zbog troškova i vremena koje podrazumijeva.

FUNKCIJE TEST MARKETINGA

PROCJENA
MOGUĆE PRODAJE

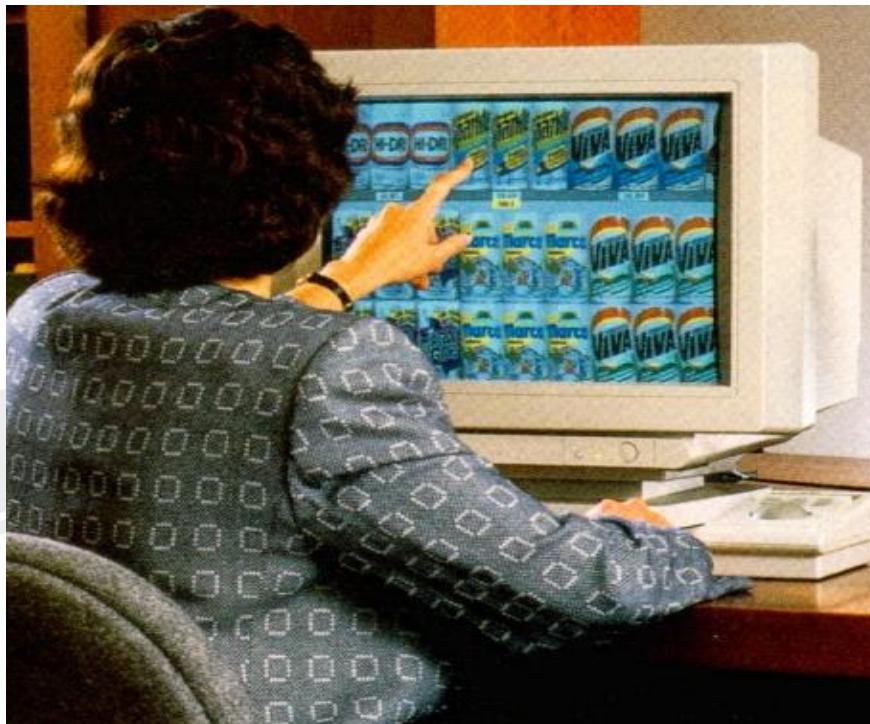

IDENTIFIKACIJA I
KOREKCIJA MANJKAVOSTI

Simulacijski test, test skeniranjem i konvencionalni test marketing

- Različiti modeli
- Stvarni i simulacijski
- Svrha je brzo spoznati percepciju ciljanih kupaca o novom proizvodu
- Mogućnost simuliranja na afirmativni stav iskrivljuje stvarnu sliku percepcije o novom proizvodu
- Najprecizniji je konvencionalni test marketing

Virtualni test marketing

Prednosti i nedostaci test marketinga

Prednosti:

- Smanjuju se poslovni rizici
  - Novčani rizici
  - Rizici distribucije
  - Rizici u prodaji
- Strateška unapređenja
  - Marketinškog spleta
  - Logističke podrške novome proizvodu

Nedostaci:

- Dodatni troškovi
- Vrijeme provedbe
  - Slabi konkurentne prednosti poduzeća
  - Konkurenca može djelovati na temelju našeg testa
  - Konkurent se može bolje pozicionirati
  - Konkurent može onemogućavati *test marketing* različitim aktivnostima (snižavanje cijena i sl.)

Negativna iskustva test marketinga:

- Kellogg je pratilo prodaju General Foods' Toast-Ems dok su provodili test marketing. Koristeći njihove tržišne spoznaje proširili su prodaju svog identičnog proizvoda prije nego je General Foods dovršio svoja testiranja.
- Nakon što su stvorili proizvod freeze-dried coffee, General Foods je proveo test-marketing svoje nove marke Maxim. Nestle su ih pratili i sa svojim proizvodom Taster's Choice postali tržišni lideri za tu kategoriju proizvoda.
- Dok su Procter & Gamble bili zauzeti s test-marketingom svojih soft chocolate chip cookies, i Nabisco i Keebler plasirali su sličan proizvod na cijelom tržištu.
- Sličan je slučaj i sa P&G's Brigade toilet-bowl cleaner. Proizvod je bio u fazi test marketinga 3 godine, za koje vrijeme su se i Vanish i Ty-D-Bol sa sličnim proizvodima etablirali na tržištu.
- Provedba test marketinga za General Foods' na primjeru nove vrste smrznute dječje hrane bilo je obeshrabrujuće, jer su u toj kategoriji proizvoda kupci navikli na poznate proizvode konkurenциje - Gerber, Libby, i Heinz.

Hvala na pažnji!!!

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost Udruge VISOKI JABLANI.